

بسمه تعالی

«مجموعه مقررات ناظر بر تبلیغات در حوزه پولی و بانکی»

مقدمه

مقررات تبلیغات در حوزه پولی و بانکی کشور برای دو گروه مجزا شامل «سفارش‌گیرندگان و ناشران تبلیغات» و «سفارش‌دهندگان تبلیغات» طبق جداول زیر آورده شده است. در این جداول، مفاد آیین‌نامه تبلیغات در حوزه پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۹۸/۱۰/۸ هیات محترم وزیران به عنوان مبنا قرار گرفته و سایر قوانین و مقررات مرتبط با موضوع آورده شده است. همچنین الزامات مقرراتی برای «سفارش‌دهندگان» و «سفارش‌گیرندگان و ناشران» تبلیغات نیز مشخص شده است. لازم به ذکر است براساس بند ت ماده ۱۴ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، علاوه بر اقدامات نظارتی انتظامی که بر مؤسسه پولی بانکی و اعتباری (سفارش‌دهنده تبلیغات) اعمال می‌گردد، تخلف رسانه‌ها (سفارش‌گیرنده و ناشر تبلیغات) از قوانین و مقررات اشاره شده، مستوجب جریمه نقدی تا میزان ده برابر هزینه تبلیغ صورت گرفته می‌باشد که به حساب خزانه داری کل کشور واریز می‌شود.

تعاریف:

- آیین‌نامه: آیین‌نامه تبلیغات در حوزه پولی و بانکی کشور موضوع بند (ت) ماده (۱۴) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۸ هیأت وزیران
- کمیسیون: کمیسیون موضوع ماده (۱۳) آیین‌نامه
- سفارش دهنده: موسسه پولی و بانکی، اشخاص حقیقی یا حقوقی که به سفارش تبلیغات خدمات پولی و بانکی مبادرت می‌کنند.
- سفارش گیرنده و ناشر تبلیغات: کانون‌های آگهی و تبلیغات، سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران، شهرداریها و دهیاری‌های کشور، وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و ورزش و جوانان، رسانه (شامل هر ابزاری که برای انتقال پیام مورد استفاده واقع می‌شود.) و سایر اشخاص حقیقی یا حقوقی که به دریافت سفارش تبلیغات خدمات پولی و بانکی مبادرت می‌کنند.
- موسسه اعتباری: بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با اجازه‌نامه بانک مرکزی تاسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد.
- موسسه پولی و بانکی: موسسه اعتباری و سایر اشخاص حقوقی از جمله شرکت تعاونی اعتباری، شرکت صرافی، شرکت لیزینگ (واسپاری) و صندوق قرض‌الحسنه که به تشخیص بانک مرکزی به انجام خدمات پولی و بانکی مبادرت می‌ورزد.
- خدمات پولی و بانکی: دریافت سپرده، اعطای اعتبار و تسهیلات و سایر فعالیت‌ها نظیر گشایش اعتبار اسنادی، صدور ضمانت‌نامه و نیز خرید و فروش ارزهای (اسعار) خارجی و هر نوع عملیات بانکی که موسسه پولی و بانکی مجاز به ارائه آن است.

شیوه‌های رصد و پایش تبلیغات در حوزه پولی و بانکی

۱. استفاده از سامانه‌های مختلف رصد رسانه‌ای (روابط عمومی بانک مرکزی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی) و ارائه گزارش در جلسات کمیسیون
۲. استفاده از گزارش‌های نهادهای صنفی از جمله شورای هماهنگی بانکهای دولتی، کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی ایران، انجمن ملی لیزینگ ایران، کانون صرافان ایرانیان و سایر نهادهای مرتبط (مکاتبات در این خصوص توسط کمیسیون یاد شده باید انجام شود).
۳. گزارش‌های بخش نظارت بانک مرکزی
۴. گزارش‌های دریافتی از سامانه ارتباطات مردمی بانک مرکزی

«مجموعه مقررات ناظر بر تبلیغات در حوزه پولی و بانکی – الزامات مقرراتی ناظر بر سفارش گیرنده و ناشر تبلیغات»

ردیف	مفاد آیین نامه تبلیغات در حوزه پولی و بانکی کشور و سایر مستندات قانونی و مقرراتی	الزامات مقرراتی ناظر بر سفارش گیرنده و ناشر تبلیغات
۱	<p style="text-align: center;">ماده (۴)</p> <p>انجام تبلیغات صرفاً توسط موسسات پولی و بانکی دارای اجازه نامه فعالیت از بانک مرکزی مجاز است. تبصره: موسسه پولی و بانکی دارای اجازه نامه تأسیس و یا مجوز پذیره نویسی از بانک مرکزی موظف است قبل از انجام هرگونه تبلیغات مجوز لازم را از بانک مرکزی اخذ کند.</p>	<p>پذیرش سفارش و انجام هرگونه تبلیغات خدمات پولی و بانکی از سوی موسسات پولی و بانکی فاقد مجوز فعالیت از بانک مرکزی توسط سفارش گیرنده و ناشر تبلیغات ممنوع است. رسانه به منظور استعلام مجوز به آدرس بانک مرکزی به نشانی cbi.ir، قسمت «نظارت بانکی»، «بانکها و نهادهای پولی مجاز» مراجعه کند.</p>
۲	<p style="text-align: center;">ماده (۶)</p> <p>انجام هرگونه تبلیغات توسط موسسه پولی و بانکی باید در چارچوب قوانین و مقررات حوزه پولی و بانکی کشور و بخشنامه ها و دستورات بانک مرکزی باشد. مرجع تشخیص در این خصوص بانک مرکزی است.</p>	<p>پذیرش سفارش و انجام هرگونه تبلیغات شرکت های تعاونی اعتبار از طریق رسانه های عمومی، وسایل ارتباط جمعی و در فضای خارج از سازمان ممنوع است.</p>
۳		<p>پذیرش سفارش و انجام هرگونه تبلیغات خدمات پولی و بانکی، صرفاً با نشان (لوگو) متعلق به موسسه پولی و بانکی باشد.</p>
۴	<p style="text-align: center;">ماده (۹):</p> <p>انجام هرگونه تبلیغات در زمینه خرید و فروش تسهیلات بانکی، خرید و فروش انواع سپرده بانکی، خرید و فروش مجوزهای تأسیس و فعالیت موسسه پولی و بانکی ممنوع است</p>	<p>پذیرش سفارش و انجام هرگونه تبلیغات در زمینه خرید و فروش تسهیلات بانکی، خرید و فروش انواع سپرده بانکی، خرید و فروش مجوزهای تأسیس و فعالیت موسسه پولی و بانکی ممنوع است.</p>

<p>پذیرش سفارش و انجام هرگونه تبلیغات روی اسکناس، ایران چک و مسکوکات منتشره بانک مرکزی، توسط سفارش گیرنده و ناشر تبلیغات ممنوع است.</p>	<p>ماده (۱۱) انجام تبلیغات روی اسکناس، ایران چک و مسکوکات منتشره بانک مرکزی ممنوع است.</p>
<p>پذیرش سفارش و انجام هرگونه تبلیغات از طریق چاپ برگه های شبه اسکناس، شبه ایران چک و ضرب شبه مسکوکات بانک مرکزی توسط سفارش گیرنده و ناشر تبلیغات ممنوع است.</p>	<p>ماده (۱۲) هرگونه تبلیغات از طریق چاپ برگه های شبه اسکناس، شبه ایران چک و ضرب شبه مسکوکات بانک مرکزی ممنوع است.</p>
<p>در پذیرش سفارش و انجام هرگونه تبلیغات در زمینه کسب رتبه های مختلف از سوی موسسات پولی و بانکی باید موارد زیر را از آن موسسه درخواست و در متن تبلیغات درج شود: شاخص / شاخص های رتبه بندی، نام مرجع اعطاکنده رتبه و نهادها / اشخاص / موضوع رتبه بندی</p>	<p>ماده (۱۴) تبلیغات انجام شده توسط موسسه پولی و بانکی نباید موجب ایجاد اشتباه، گمراهی و فریب اشخاص درخصوص خدمات پولی و بانکی شود. مرجع تشخیص در این خصوص کمیسیون ماده (۱۳) این آیین نامه است.</p>
<p>پذیرش سفارش و انجام هرگونه تبلیغات درخصوص «ارائه پایانه های فروشگاه های (POS) به متقاضیان فاقد جواز کسب و مفاصا حساب مالیاتی» ممنوع است.</p>	<p>۸ قانون پایانه های فروشگاه های و سامانه مودیان</p>
<p>پذیرش سفارش و انجام هرگونه تبلیغات درخصوص اجاره انواع خدمات نظام های پرداخت و بانکی از قبیل کارت بانک، پایانه فروش، درگاه پرداخت ممنوع است.</p>	<p>۹ قانون مبارزه با پولشویی</p>

«مجموعه مقررات تبلیغات در حوزه پولی و بانکی – الزامات مقرراتی ناظر بر سفارش دهنده»

الزامات مقرراتی ناظر بر سفارش دهنده تبلیغات	مفاد آیین نامه تبلیغات در حوزه پولی و بانکی کشور و سایر مستندات قانونی و مقرراتی	ردیف
<p>سفارش و انجام هرگونه تبلیغات به شبکه‌های ماهواره‌ای معاند ممنوع است.</p>	<p>ماده (۳): انجام تبلیغات از طریق شبکه‌های ماهواره‌ای معاند ممنوع است. مرجع تشخیص و اطلاع‌رسانی درخصوص این شبکه‌ها، کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت اطلاعات، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران است.</p>	۱
<p>سفارش و انجام تبلیغات صرفاً توسط موسسات پولی و بانکی دارای اجازه نامه فعالیت از بانک مرکزی مجاز است. تبصره: موسسه پولی و بانکی دارای اجازه نامه تأسیس و یا مجوز پذیره نویسی از بانک مرکزی موظف است قبل از انجام هرگونه تبلیغات مجوز لازم را از بانک مرکزی اخذ کند.</p>	<p>ماده (۴) انجام تبلیغات صرفاً توسط موسسات پولی و بانکی دارای اجازه نامه فعالیت از بانک مرکزی مجاز است. تبصره: موسسه پولی و بانکی دارای اجازه نامه تأسیس و یا مجوز پذیره نویسی از بانک مرکزی موظف است قبل از انجام هرگونه تبلیغات مجوز لازم را از بانک مرکزی اخذ نماید.</p>	۲

<p>لزوم رعایت تمام موارد مندرج در «دستورالعمل ساماندهی تبلیغات قرض الحسنه پس انداز مؤسسات اعتباری و صندوق قرض الحسنه مؤسسات اعتباری»</p> <p>- ماده (۳) تبلیغات باید با رعایت کامل دستورالعمل اعطای جوایز به سپرده‌های قرض الحسنه پس انداز (ریالی- ارزی) انجام پذیرد.</p> <p>- ماده (۴) مؤسسه اعتباری/صندوق موظف است در تبلیغات خود مفهوم قرض الحسنه و مزایای آن را برای عموم مردم اطلاع‌رسانی کند.</p> <p>- ماده (۵) تبلیغات باید صادقانه و با حفظ کرامت انسانی باشد.</p> <p>- ماده (۶) - تبلیغات باید در جهت ارتقای فرهنگ نیکوکاری، فداکاری، ایجاد همبستگی بین عموم و همچنین گسترش عدالت مابین آحاد جامعه باشد.</p> <p>- ماده (۷) مؤسسه اعتباری / صندوق مکلف است در تبلیغات خود به اجر معنوی قرض الحسنه بیش از مشوق‌های مادی مرتبط با جوایز اعطایی به سپرده‌های قرض الحسنه پس انداز بپردازد و بر فواید تأثیر تسهیلات قرض الحسنه در جهت رفع نیازهای ضروری مردم و امور عام‌المنفعه آن برای آحاد جامعه تأکید کند.</p> <p>- ماده (۸) مؤسسه اعتباری /صندوق موظف است در تبلیغات خود آمار دقیق مربوط به چگونگی توزیع منابع قرض الحسنه در مناطق مختلف جغرافیایی را به عموم اطلاع‌رسانی کند.</p> <p>- ماده (۹) حداقل نیمی از هزینه تبلیغات (موضوع بند الف ماده ۴ دستورالعمل اعطای جوایز به سپرده‌های قرض الحسنه پس انداز (ریالی- ارزی) باید مصروف تشریح نحوه تخصیص منابع قرض الحسنه در مسیر تسهیلات قرض الحسنه شود. (تبصره) مؤسسه اعتباری/صندوق مکلف است در تبلیغات خود به چگونگی تخصیص منابع قرض الحسنه بیش از اعطای جوایز بپردازد.</p> <p>- ماده (۱۰) مؤسسه اعتباری /صندوق موظف است هر سال گزارش عملکرد خود در خصوص اجرای این دستورالعمل را حداکثر یک ماه پس از انجام قرعه‌کشی، به بانک مرکزی گزارش دهد.</p>	<p>ماده (۶):</p> <p>انجام هرگونه تبلیغات توسط موسسه پولی و بانکی باید در چارچوب قوانین و مقررات حوزه پولی و بانکی کشور و بخشنامه‌ها و دستورات بانک مرکزی باشد. مرجع تشخیص در این خصوص بانک مرکزی است.</p>	۳
<p>سفارش و انجام هرگونه تبلیغات شرکت‌های تعاونی اعتبار از طریق رسانه‌های عمومی، وسایل ارتباط جمعی و در فضای خارج از سازمان ممنوع است.</p>		۴
<p>استفاده از نشانه‌های متعلق به بانک و مؤسسه اعتباری در تبلیغات توسط شرکت‌های صرافی تضامنی ممنوع است.</p>		۵
<p>سفارش و انجام تبلیغات در خصوص تضمین سپرده‌ها فراتر از حدود مندرج در ضوابط موضوعه ممنوع است.</p>		۶
<p>سفارش و انجام هرگونه تبلیغات در خصوص سپرده‌گیری با نرخ‌های خارج از چارچوب مصوب شورای پول و اعتبار ممنوع است.</p>		۷

ماده (۹)	انجام هرگونه تبلیغ در زمینه خرید و فروش تسهیلات بانکی، خرید و فروش انواع سپرده بانکی، خرید و فروش مجوزهای تأسیس و فعالیت موسسه پولی و بانکی ممنوع است.	۸
ماده (۱۱)	انجام تبلیغات روی اسکناس، ایران چک و مسکوکات منتشره بانک مرکزی ممنوع است.	۹
ماده (۱۲)	هرگونه تبلیغات از طریق چاپ برگه های شبه اسکناس، شبه ایران چک و ضرب شبه مسکوکات بانک مرکزی ممنوع است.	۱۰
ماده (۱۴)	بانک و موسسه اعتباری در تبلیغات خود درخصوص کسب رتبه های مختلف از مراجع گوناگون داخلی و خارجی، ضمن اعلام روشن و شفاف شاخص / شاخص های مذکور، نام مرجع اعطاکننده رتبه و نهادها / اشخاص و موضوع رتبه بندی را به طور کامل ذکر کند.	۱۱
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ هیأت مدیره موسسه پولی و بانکی باید گزارش عملکرد مجموعه متبوع خود را برای انتشار تأیید کند. ▪ هیأت مدیره موسسه پولی و بانکی در صورت انتشار گزارش عملکرد گمراه کننده، باید پاسخگوی بانک مرکزی به عنوان نهاد سیاست گذار باشد. 	۱۲
	مؤسسه اعتباری باید بلافاصله اطلاعات و توضیحات کافی در خصوص اخبار یا گزارش خلاف واقع، گمراه کننده یا با مستندات جعلی را برای اطلاع عموم منتشر کند.	۱۳
	قانون پایانه های فروشگاههای و سامانه مؤدیان	۱۴
	سفرارش و انجام هرگونه تبلیغات درخصوص «ارائه پایانه های فروشگاههای به متقاضیان فاقد جواز کسب و مفاصا حساب مالیاتی» ممنوع است.	
	سفرارش و انجام هرگونه تبلیغات درخصوص «اجاره انواع خدمات نظام های پرداخت و بانکی از قبیل کارت بانک، پایانه فروش، درگاه پرداخت» ممنوع است.	۱۵